

Motion till riksdagen 2020/21:2695

av **Emma Berginger (MP)**

Snabba på effektiviseringen av transportsektorn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en handlingsplan för effektivisering av transportsektorn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla styrmedel som leder till överflyttning till de mer energieffektiva transportslagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra kollektivtrafikens förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

Kraftfull effektivisering av transportsektorn krävs för att nå klimatmål

Sverige har i och med klimatlagen satt som mål att vi ska ha nettonollutsläpp år 2045, det innebär att i princip alla sektorer måste nå nollutsläpp. Transportsektorn har som enda sektor ett etappmål som anger att utsläppen från inrikes transporter (exklusive inrikes luftfart) ska minska med 70 procent till år 2030 jämfört med år 2010. Både en snabb elektrifiering och användning av hållbara biobränslen behövs för att kunna nå målen, men det krävs också en kraftfull effektivisering av transportsektorn.

Globalt måste utsläppen av växthusgaser halveras senast år 2030 för att världen ska ha en chans att nå 1,5-gradersmålet. Alla världens energisystem måste ställas om och fossila bränslen fasas ut. Sverige är ett land rikt på resurser och med höga historiska utsläpp. Miljöpartiet menar att vi bör gå före i omställningen och helt fasa ut fossila bränslen redan till år 2030. Vi menar också att det inte räcker. Det svenska energisystemet blir inte hållbart bara genom att fasa ut fossila bränslen. Vi måste också ta ökad hänsyn till biologisk mångfald och resursanvändning. Omställningen måste ske så att vi håller oss inom de så kallade planetära gränserna.

Trots att effektiviseringen är en bärande del för att nå våra klimatmål är det ett område som än så länge saknar tydliga åtgärder. Forskning kring transporteffektivitet såväl när det gäller fordon som samhällsplanering pågår. Det är bra, men det bör inte vara ett hinder för att gå fram med åtgärder. Det behövs en handlingsplan.

Överflyttning till energieffektiva trafikslag nödvändig

Undvik, byt och förbättra är tre steg för en mer resurseffektiv mobilitet. En bärande del av effektiviseringen av transportsektorn är därmed att flytta över både person- och gods-transporter till mer energieffektiva trafikslag. För att motivera ett sådant byte krävs dock incitament. En person måste tycka att det är motiverat att välja kollektivtrafik, cykel eller gång för hela eller delar av sin resa. Transportköparen måste likaså anse det motiverat att transportera godset på järnväg och eller med sjöfart. Här krävs det en fortsatt utveckling av incitament och ekonomiska styrmedel. Inte minst bör konkurrensen mellan olika transportslag utjämnas för att det ska gå att motivera ett byte av transport ur ett ekonomiskt perspektiv. Därför behöver alla transportslag också bära sina kostnader för miljö, klimat och slitage på infrastrukturen. Det gäller även lastbilstrafiken.

Kollektivtrafiken är avgörande

Kollektivtrafiken har här en avgörande roll i ett klimatsnålt transportsystem. Men under coronapandemin har, av förklarliga skäl, resandet med kollektiva färdmedel minskat. Det är viktigt att denna förändring blir tillfällig och att den inte leder till permanenta beteendeförändringar där människor väljer bilen framför kollektivtrafiken. Regeringen behöver arbeta med att förbättra kollektivtrafikens förutsättningar. Trafikering behöver upprätthållas under pandemin och sedan utvecklas och skalas upp för att kunna vara ett attraktivt alternativ för fler. Fler väljer kollektivtrafiken om den har goda restider, täta avgångar och om den upplevs som bekväm.

Emma Berginger (MP)